

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВДЕННО-СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

26.03.2024

м. Дніпро

№54/14-р/к

Справа № 54/20-22

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Слобожанською селищною радою (*інформація, доступ до якої обмежено*) прийняті рішення:

- від 29 червня 2021 року №788-8/VIII «Про встановлення податку та пільг на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Слобожанської громади» (з додатками), яке набрало чинності з 01.01.2022 і діє на 2024 рік, та яким встановлені різні ставки із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для юридичних та фізичних осіб по однакових кодах Державного класифікатора будівель та споруд 1220.5 та 1220.9;

- від 29 червня 2021 року №788-8/VIII «Про встановлення податку та пільг на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Слобожанської громади» (Додаток 2), яке набрало чинності з 01.01.2022 і діє на 2024 рік, та яким встановлені пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для комунальних підприємств, засновником яких є Слобожанська селищна рада, в розмірі 100 відсотків;

- від 29 червня 2021 року №791-8/VIII «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку на території Слобожанської громади» (Додаток 2), яке діяло з 01.01.2022 до 01.01.2024, та яким встановлені пільги зі сплати земельного податку для комунальних підприємств, засновником яких є Слобожанська селищна рада в розмірі 100 відсотків.

За результатами розгляду адміністративною колегією Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України справи №54/20-22 такі дії Слобожанської селищної ради (*інформація, доступ до якої обмежено*) у вигляді прийняття рішень:

- від 29 червня 2021 року №788-8/VIII «Про встановлення податку та пільг на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Слобожанської громади» (Додаток 1-1), яке набрало чинності з 01.01.2022 і діє на 2024 рік, та яким встановлені різні ставки із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для юридичних та фізичних осіб по однакових кодах Державного класифікатора будівель та споруд 1220.5 та 1220.9 визнано антиконкурентними діями органу місцевого самоврядування, шляхом надання окремим групам суб'єктів господарювання переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції, що є порушенням абзацу сьомого частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції»;

- від 29 червня 2021 року №788-8/VIII «Про встановлення податку та пільг на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Слобожанської громади» (Додаток 2), яке набрало чинності з 01.01.2022 і діє на 2024 рік, та яким встановлені пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для комунальних підприємств, засновником яких є Слобожанська селищна рада, в розмірі 100 відсотків визнано антиконкурентними діями органу місцевого самоврядування, шляхом надання окремим групам суб'єктів господарювання переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції, що є порушенням абзацу сьомого частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції»;

- від 29 червня 2021 року №791-8/VIII «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку на території Слобожанської громади» (Додаток 2), яке діяло з 01.01.2022 до 01.01.2024, та яким встановлені пільги зі сплати земельного податку для комунальних підприємств, засновником яких є Слобожанська селищна рада в розмірі 100 відсотків визнано антиконкурентними діями органу місцевого самоврядування, шляхом надання окремим групам суб'єктів господарювання переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що могло призвести до спотворення конкуренції, що є порушенням абзацу сьомого частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Слобожанську селищну раду (*інформація, доступ до якої обмежено*) зобов'язано припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції до **15 липня 2024 року**.

Адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи №54/20-22 про порушення Слобожанською селищною радою (*інформація, доступ до якої обмежено*) законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та подання Третього відділу досліджень і розслідувань Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 05.03.2024 № 54-03/25п,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 12.07.2022 №54/23-рп/к розпочато розгляд справи № 54/20-22, за ознаками вчинення Слобожанською селищною радою (*інформація, доступ до якої обмежено*) порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (2) Копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 12.07.2022 № 54/23-рп/к «Про початок розгляду справи за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції» надіслано на адресу Слобожанської селищної ради (*інформація, доступ до якої обмежено*) листом від 13.07.2022 № 54-02/1228.
- (3) Відповідно до даних рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення, виплату поштового переказу 4910111523011 розпорядження

- адміністративної колегії Відділення від 12.07.2022 № 54/23-рп/к отримано Слобожанською селищною радою *(інформація, доступ до якої обмежено)* 01.08.2022.
- (4) Слобожанській селищній раді *(інформація, доступ до якої обмежено)* надіслано листи про надання інформації від 08.12.2021 №54-02/4965, 16.06.2022 №54-02/1110, від 28.07.2022 №54-02/1336, на які Відділенням отримано відповіді від 15.12.2021 №03-07/06/134, 27.06.2022 № 03-07/06/54 та від 17.08.2022 №03-07/06/67 .
- (5) Головному управлінню Державної податкової служби у Дніпропетровській області надіслані листи про надання інформації від 16.06.2022 № 54-02/1111 та від 13.10.2022 № 54-02/1961, на які Відділенням отримані відповіді від 30.06.2022 №16607/5/04-36-04-06 та від 28.10.2022 №26358/5/5/04-36-04-02-13.
- (6) Листом від 07.03.2024 №54-02/447 Слобожанській селищній раді *(інформація, доступ до якої обмежено)* направлено Подання від 05.03.2024 №54-03/25п з попередніми висновками у справі №54/20-22, яке отримано нею 18.03.2024.

2. Відповідач

- (7) Слобожанська селищна рада *(інформація, доступ до якої обмежено)* (ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація, доступ до якої обмежено)*), далі – Слобожанська селищна рада).
- (8) Відповідно до відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Слобожанська селищна рада *(інформація, доступ до якої обмежено)* (далі - Слобожанська селищна рада) є юридичною особою із організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування, основний вид економічної діяльності якої є – *(інформація, доступ до якої обмежено)*.
- (9) Згідно із частиною першою статті 6 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон), первинним суб'єктом місцевого самоврядування, основним носієм його функцій і повноважень є територіальна громада села, селища, міста.
- (10) Відповідно до частини другої статті 6 Закону, територіальні громади в порядку, встановленому Законом, можуть об'єднуватися в одну сільську, селищну, міську територіальну громаду, утворювати єдині органи місцевого самоврядування та обирати відповідно сільського, селищного, міського голову.
- (11) Відповідно до частини першої статті 10 Закону, сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідну територіальну громаду та здійснюють від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (12) Згідно із частиною п'ятою статті 16 Закону, від імені та в інтересах територіальних громад права суб'єкта комунальної власності здійснюють відповідні ради.
- (13) Таким чином, Слобожанська селищна рада, є органом місцевого самоврядування, що представляє Слобожанську територіальну громаду *(інформація, доступ до якої обмежено)* з адміністративним центром у смт. Слобожанське, здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, а також здійснює права суб'єкта комунальної власності.
- (14) Як орган місцевого самоврядування, Слобожанська селищна рада, є суб'єктом відносин, що регулюються законодавством про захист економічної конкуренції.

3. Нормативно-правове регулювання

- (15) Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

- (16) Повноваження органів місцевого самоврядування та виконавчих органів рад визначено Законом.
- (17) Частиною третьою статті 24 Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (18) Відповідно до пункту 24 частини першої статті 26 Закону виключною компетенцією сільських, селищних, міських рад є, зокрема, питання щодо встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України (далі – ПКУ).
- (19) Відповідно до підпункту 28 пункту 1 статті 26 (із змінами) Закону до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад належить, зокрема прийняття рішень щодо надання відповідно до чинного законодавства пільг по місцевих податках і зборах, а також земельному податку.
- (20) Також статтею 69 Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування відповідно до ПКУ встановлюють місцеві податки і збори. Місцеві податки і збори зараховуються до відповідних місцевих бюджетів у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України з урахуванням особливостей, визначених ПКУ.
- (21) Податкове законодавство України ґрунтується, зокрема, на таких принципах:
- рівності усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації;
 - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу;
 - нейтральності оподаткування - установа податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків.
- (22) Згідно зі статтею 10 ПКУ до місцевих податків належить, зокрема, податок на майно.
- (23) Відповідно до статті 265 ПКУ податок на майно складається з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортного податку та плати за землю.
- (24) Згідно з пунктом 12.3 статті 12 ПКУ сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із Законом та перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень.
- (25) **Не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із Законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів (підпункт 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 ПКУ).**
- (26) Відповідно до статті 15 ПКУ, платниками податків визнаються **фізичні особи** (резиденти і нерезиденти України), **юридичні особи** (резиденти і нерезиденти України) та їх відокремлені підрозділи, **які мають, одержують (передають) об'єкти оподаткування або провадять діяльність (операції)**, що є об'єктом оподаткування згідно з цим Кодексом або податковими законами, і на яких покладено обов'язок із сплати податків

та зборів згідно з цим Кодексом.

- (27) Згідно з пунктом 30.1 статті 30 ПКУ податкова пільга - це передбачене податковим та митним законодавством звільнення платника податків від обов'язку щодо нарахування та сплати податку та збору, сплата ним податку та збору в меншому розмірі за наявності підстав, визначених пунктом 30.2 цієї статті.
- (28) Згідно з пунктом 30.2 статті 30 ПКУ підставами для надання податкових пільг є особливості, що характеризують певну групу платників податків, вид їх діяльності, об'єкт оподаткування або характер та суспільне значення здійснюваних ними витрат.
- (29) Пункт 30.5 статті 30 ПКУ передбачає, що податкові пільги, порядок та підстави їх надання встановлюються з урахуванням вимог законодавства про захист економічної конкуренції виключно цим Кодексом, рішеннями Верховної Ради Автономної республіки Крим та органів місцевого самоврядування, прийнятими відповідно до цього Кодексу.

3.1 Щодо встановлення ставок зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

- (30) Підпунктом 266.1.1 пункту 266.1 статті 266 ПКУ, визначено, що платниками податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, є фізичні та юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які є власниками об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості.
- (31) Об'єктом оподаткування є об'єкт житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його частка (підпункт 266.2.1 пункту 266.2 статті 266 ПКУ).
- (32) **Ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування (підпункт 266.5.1 пункту 266.5 статті 266 ПКУ).**
- (33) Під час визначення та встановлення ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, коди та найменування об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості зазначаються відповідно до Державного класифікатора будівель та споруд ДК018-2000, затвердженого наказом Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 17.08.2000 №507, який діяв до 01.01.2024 (Державний класифікатор скасовано згідно з наказом Міністерства економіки України від 16 травня 2023 року N 3573) (далі – Державний класифікатор будівель та споруд).
- (34) Згідно із частиною першою статті 319 Цивільного кодексу України (далі – ЦКУ), власник володіє, користується, розпоряджається своїм майном на власний розсуд.
- (35) Відповідно до частини першої статті 320 ЦКУ власник має право використовувати своє майно для здійснення підприємницької діяльності, крім випадків встановлених законом.
- (36) Зокрема, власник житлового будинку, квартири має право використовувати помешкання для власного проживання, проживання членів своєї сім'ї, інших осіб та не має права використовувати його для промислового виробництва (стаття 383 ЦКУ).
- (37) Статтею 50 ЦКУ регламентовано право фізичної особи на здійснення підприємницької діяльності, положеннями якої визначено, що право на здійснення підприємницької діяльності, яку не заборонено законом, має фізична особа з повною цивільною дієздатністю.
- (38) Законодавство передбачає здійснення фізичною особою господарської діяльності як самозайнятою особою: фізичною особою – підприємцем або особою, яка провадить

незалежну професійну діяльність (за умови, що така особа не є працівником або фізичною особою - підприємцем та використовує найману працю не більш як чотирьох фізичних осіб).

- (39) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єктом господарювання є юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність. (В редакції Закону України «Про захист економічної конкуренції» від 30.05.2023 №3137-IX, на момент вчинення дій).
- (40) Отже, фізичні особи при здійсненні господарської діяльності, так само, як і юридичні особи, мають право наймати працівників, зобов'язані у передбачених законом випадках одержати ліцензію на здійснення певних видів діяльності, сплачувати податки та інші обов'язкові платежі, вести облік результатів своєї підприємницької діяльності тощо.
- (41) На відміну від юридичних осіб фізичні особи-підприємці діють без установчих документів та обов'язкового формування статутного капіталу. Фізична особа, що здійснює господарську діяльність, є одночасно і власником бізнесу, і органом управління ним, а також може здійснювати підприємницьку діяльність без залучення найманої праці.
- (42) *З огляду на вищевикладене, фізичні особи-підприємці порівняні до юридичних осіб та охоплюються спільним поняттям «суб'єкт господарювання» та є конкурентами (учасниками) на певному ринку. Вони наділені таким же обсягом цивільних прав та обов'язків, що їх мають юридичні особи при здійсненні своєї підприємницької діяльності.*

3.2 Щодо встановлення пільг зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки комунальним підприємствам, закладам, установам засновником яких є Слобожанська селищна рада у розмірі 100%

- (43) Пільги зі сплати податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, передбачені пунктом 266.4 статті 266 ПКУ.
- (44) Положеннями підпункту 266.4.1 пункту 266.4 статті 266 ПКУ визначені пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Так, база оподаткування об'єкта/об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток, що перебувають у власності фізичної особи - платника податку, зменшується:
- а) для квартири/квартир незалежно від їх кількості - на 60 кв. метрів;
 - б) для житлового будинку/будинків незалежно від їх кількості - на 120 кв. метрів;
 - в) для різних типів об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток (у разі одночасного перебування у власності платника податку квартири/квартир та житлового будинку/будинків, у тому числі їх часток), - на 180 кв. метрів.
- Таке зменшення надається один раз за кожний базовий податковий (звітний) період (рік).
- (45) При цьому, згідно з підпунктом 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 ПКУ сільські, селищні, міські ради встановлюють пільги з податку, що сплачується на відповідній території, з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, громадських об'єднань, благодійних організацій, релігійних організацій України, статuti (положення) яких зареєстровані у встановленому законом порядку, та використовуються для забезпечення діяльності, передбаченої такими статутами (положеннями).

Пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів житлової та нежитлової нерухомості, для фізичних осіб визначаються виходячи з їх майнового стану та рівня доходів.

Пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів нежитлової нерухомості, встановлюються залежно від майна, яке є об'єктом оподаткування.

- (46) Відповідно до підпункту 266.4.3 пункту 266.4 статті 266 ПКУ пільги з податку, передбачені підпунктами 266.4.1 та 266.4.2 цього пункту, для фізичних осіб не застосовуються до:
- об'єкта/об'єктів оподаткування, якщо площа такого/таких об'єкта/об'єктів перевищує п'ятикратний розмір неоподаткованої площі, встановленої підпунктом 266.4.1 цього пункту;
 - об'єкта/об'єктів оподаткування, що використовуються їх власниками з метою одержання доходів (здаються в оренду, лізинг, позичку, використовуються у підприємницькій діяльності).
- (47) Тобто, податковим законодавством визначений перелік суб'єктів, яким надаються пільги з податку з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості.
- (48) Відповідно до пункту 7.4 статті 7 ПКУ підстави для надання податкових пільг та порядок їх застосування визначаються виключно цим Кодексом.
- (49) Підпунктом 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 ПКУ визначений перелік житлової і нежитлової нерухомості, яка **не є об'єктом оподаткування**, зокрема, від сплати податку на майно звільняються об'єкти житлової та нежитлової нерухомості, які перебувають у власності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, а також організацій, створених ними в установленому порядку, **що повністю утримуються за рахунок відповідного державного бюджету чи місцевого бюджету і є неприбутковими**.
- (50) Відповідно до частини першої статті 57 ГК установчими документами суб'єкта господарювання є рішення про його утворення або засновницький договір, а у випадках, передбачених законом, статут (положення) суб'єкта господарювання.
- (51) Статут суб'єкта господарювання повинен містити відомості про його найменування, мету і предмет діяльності, розмір і порядок утворення статутного капіталу та інших фондів, порядок розподілу прибутків і збитків, про органи управління і контролю, їх компетенцію, про умови реорганізації та ліквідації суб'єкта господарювання, а також інші відомості, пов'язані з особливостями організаційної форми суб'єкта господарювання, передбачені законодавством. Статут може містити й інші відомості, що не суперечать законодавству (частина 4 статті 57 ГК).

3.3 Щодо встановлення пільг зі сплати земельного податку комунальним підприємствам у розмірі 100%

- (52) Відповідно до пункту 284.1 статті 284 ПКУ, Верховна Рада Автономної Республіки Крим та органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території.
- (53) Статтею 282 ПКУ передбачені пільги щодо сплати податку для юридичних осіб.
- (54) Від сплати податку звільняються:
- санаторно-курортні та оздоровчі заклади громадських об'єднань осіб з інвалідністю, реабілітаційні установи громадських об'єднань осіб з інвалідністю (підпункт 282.1.1 пункту 282.1 статті 282);
 - громадські об'єднання осіб з інвалідністю України, підприємства та організації, які засновані громадськими об'єднаннями осіб з інвалідністю та спілками громадських об'єднань осіб з інвалідністю і є їх повною власністю, де протягом попереднього календарного місяця кількість осіб з інвалідністю, які мають там основне місце роботи, становить не менш як 50 відсотків середньооблікової чисельності штатних працівників

облікового складу за умови, що фонд оплати праці таких осіб з інвалідністю становить протягом звітного періоду не менш як 25 відсотків суми загальних витрат на оплату праці (підпункт 282.1.2 пункту 282.1 статті 282);

- бази олімпійської та параолімпійської підготовки, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України (підпункт 282.1.3 пункту 282.1 статті 282);

- дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади незалежно від форми власності і джерел фінансування, заклади культури, науки (крім національних та державних дендрологічних парків) (за умови використання за цільовим призначенням), освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури та спорту, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів (підпункт 282.1.4 пункту 282.1 статті 282);

- державні та комунальні дитячі санаторно-курортні заклади та заклади оздоровлення і відпочинку, а також дитячі санаторно-курортні та оздоровчі заклади України, які знаходяться на балансі підприємств, установ та організацій, які є неприбутковими і внесені контролюючим органом до Реєстру неприбуткових установ та організацій. У разі виключення таких підприємств, установ та організацій з Реєстру неприбуткових установ та організацій декларація подається платником податку протягом 30 календарних днів з дня виключення, а податок сплачується починаючи з місяця, наступного за місяцем, в якому відбулося виключення з Реєстру неприбуткових установ та організацій (підпункт 282.1.5 пункту 282.1 статті 282);

- державні та комунальні центри олімпійської підготовки, школи вищої спортивної майстерності, центри фізичного здоров'я населення, центри з розвитку фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю, дитячо-юнацькі спортивні школи, а також центри олімпійської підготовки, школи вищої спортивної майстерності, дитячо-юнацькі спортивні школи і спортивні споруди всеукраїнських фізкультурно-спортивних товариств, їх місцевих осередків та відокремлених підрозділів, що є неприбутковими та включені до Реєстру неприбуткових установ та організацій, за земельні ділянки, на яких розміщені їх спортивні споруди. У разі виключення таких установ та організацій з Реєстру неприбуткових установ та організацій, декларація подається платником податку протягом 30 календарних днів з дня виключення, а податок сплачується починаючи з місяця, наступного за місяцем, в якому відбулося виключення з Реєстру неприбуткових установ та організацій (підпункт 282.1.6 пункту 282.1 статті 282).

4. Правова кваліфікація дій Відповідача

- (55) На вимогу Відділення від 08.12.2021 №54-02/4965 Слобожанською селищною радою листом від 15.12.2021 №03-07/06/134 надано копії рішень Слобожанської селищної ради, зокрема від 29 червня 2021 року №788-8/VIII «Про встановлення податку та пільг на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Слобожанської селищної громади» та від 29 червня 2021 року №791-8/VIII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на 2022 рік на території Слобожанської селищної ради». Рішення набрали чинності з 01.01.2022.
- (56) Рішенням Слобожанської селищної ради від 29.06.2023 №2560-27/VIII «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку на території Слобожанської селищної ради» з 01.01.2024 втратило чинність рішення від 29.06.2021 №791-8/VIII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на 2022 рік на території Слобожанської селищної ради».
- (57) Слід зазначити, що усупереч вимогам частини 4 статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» рішення від 29 червня 2021 року №788-8/VIII «Про встановлення податку та пільг на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на

території Слобожанської селищної громади» та від 29 червня 2021 року №791-8/VIII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на 2022 рік на території Слобожанської селищної ради» Слобожанською селищною радою до **Відділення не направлялися.**

4.1.1 Антиконтурентні дії при встановленні ставок зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

- (58) Рішенням Слобожанської селищної ради від 29 червня 2021 року №788-8/VIII «Про встановлення податку та пільг на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Слобожанської громади» (далі – рішення від 29 червня 2021 року №788-8/VIII) на 2022 рік (з додатками):
- встановлено ставки податку та пільги на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Слобожанської селищної ради (сmt.Слобожанське, с.Степове, с.Балівка, с.Олександрівка, с.Партизанське, с.Василівка);
 - затверджено Положення про порядок обчислення та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Слобожанської громади (далі – Положення про порядок обчислення та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Слобожанської громади).
- (59) Рішення від 29 червня 2021 року №788-8/VIII набрало чинності з 01.01.2022 та є чинним протягом 2023-2024 років.
- (60) Пунктом 6.1 Положення про порядок обчислення та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Слобожанської громади передбачено, що ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки встановлюється рішенням селищної ради залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування.
- (61) Також пунктом 6.2 Положення про порядок обчислення та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Слобожанської громади встановлено ставки для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості згідно з Додатком 1-1 та Додатком 1-2 цього Положення.
- (62) Розміри ставок, визначені у Додатку 1-1 та Додатку 1-2 до рішення від 29 червня 2021 року №788-8/VIII, залежать від коду та найменування об'єкта нерухомості, визначених відповідно до Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000.
- (63) За результатами проведеного аналізу рішення від 29 червня 2021 року №788-8/VIII (з додатками) Відділенням з'ясовано, що **Слобожанською селищною радою встановлено різні ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки** (% розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року за 1 квадратний метр бази оподаткування) **для фізичних та юридичних осіб** (встановлення вищих ставок для юридичних осіб) **на однакові класифікатори об'єктів нежитлової нерухомості (коди) та інші об'єкти нерухомості**, що перебувають у власності за кодами: **1220.5** Адміністративно-побутові будівлі промислових підприємств та **1220.9** Будівлі для конторських та адміністративних цілей інші.
- (64) Так, у Додатку 1-1 до рішення від 29 червня 2021 року №788-8/VIII Слобожанською селищною радою встановлені наступні ставки за кодами Державного класифікатора будівель та споруд, зокрема:

1220.5 Адміністративно-побутові будівлі промислових підприємств для фізичних осіб – **0,500 %** розміру мінімальної заробітної плати за 1м², а для юридичних осіб – **0,800**;
1220.9 Будівлі для конторських та адміністративних цілей інші для фізичних осіб – **0,500 %** розміру мінімальної заробітної плати за 1м², а для юридичних осіб – **0,800**.

- (65) За інформацією Головного управління Державної податкової служби у Дніпропетровській області (лист від 28.10.2022 №26358/5/5/04-36-04-02-13), до якої додані копії Податкових декларацій з податку на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки, поданих юридичними особами, зазначений податок в адміністративно-територіальних межах Слобожанської селищної об'єднаної територіальної громади у 2021-2022 роках сплачували суб'єкти господарювання, зокрема:

за кодом Державного класифікатора будівель та споруд 1220.5

- ТОВ (*інформація, доступ до якої обмежено*) за ставкою **0,800 %** розміру мінімальної заробітної плати за 1м², сума податкового зобов'язання за 2022 рік склала – 114353,20 грн.);
- ТОВ (*інформація, доступ до якої обмежено*) за ставкою **0,800 %** розміру мінімальної заробітної плати за 1м², сума податкового зобов'язання за 2022 рік склала – 240619,60 грн.);
- ТОВ (*інформація, доступ до якої обмежено*) за ставкою **0,800 %** розміру мінімальної заробітної плати за 1м², сума податкового зобов'язання за 2022 рік склала – 205764,00 грн.);

за кодом Державного класифікатора будівель та споруд 1220.9

- ТОВ (*інформація, доступ до якої обмежено*) за ставкою **0,800 %** розміру мінімальної заробітної плати за 1м², сума податкового зобов'язання за 2022 рік склала – 60320,00 грн.);
 - ТОВ (*інформація, доступ до якої обмежено*) за ставкою **0,800 %** розміру мінімальної заробітної плати за 1м², сума податкового зобов'язання за 2022 рік склала – 6172,40 грн.);
 - ТОВ (*інформація, доступ до якої обмежено*) за ставкою **0,800 %** розміру мінімальної заробітної плати за 1м², сума податкового зобов'язання за 2022 рік склала – 3562,00 грн.);
- (66) Також листом ГУ ДПС в Дніпропетровській області від 28.10.2022 №26358/5/5/04-36-04-02-13 повідомлено про те, що облік сум нарахування та надходжень контролюючими органами здійснюється по конкретному суб'єкту господарювання згідно даних інформаційно-аналітичної системи ДПС, які відображаються в цілому по податку за окремим видом платежу та відповідною адміністративно-територіальною одиницею, а не в розрізі об'єктів нерухомого майна та за їх типами.
- (67) Слобожанською селищною радою листом від 17.08.2022 №03-07/06/67 повідомлено, що виконавчий комітет Слобожанської селищної ради не володіє інформацією щодо переліку юридичних та фізичних осіб, що здійснюють свою господарську діяльність в територіально-адміністративних межах Слобожанської селищної ради та на які поширюється дія рішення від 29 червня 2021 року №788-8/VIII, у тому числі за кодами Державного класифікатора будівель та споруд 1220.5 та 1220.9.
- (68) Отже, Відділенням не отримано інформації щодо фізичних осіб, які сплачували податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки **за кодами Державного класифікатора будівель та споруд 1220.5 та 1220.9** за ставками відповідно до рішення від 29 червня 2021 року №788-8/VIII.

- (69) Проте, листом ГУ ДПС у Дніпропетровській області (від 28.10.2022 №26358/5/5/04-36-04-02-13) надано перелік фізичних та юридичних осіб, які у 2021 та 2022 роках сплачували податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки до місцевого бюджету Слобожанської селищної ради.
- (70) Так, наприклад за 2021 рік до місцевого бюджету Слобожанської селищної ради сплачено податок:
- за кодом Класифікації доходів бюджету податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки 18010200 «Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений фізичними особами, які є власниками об'єктів **нежитлової нерухомості**» **667 фізичними особами** на загальну суму 2 млн. 224 тис.грн.
 - за кодом Класифікації доходів бюджету податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки 18010400 «Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений юридичними особами, які є власниками об'єктів **нежитлової нерухомості**» **131 юридичними особами** на загальну суму 20 млн. 348 тис.грн.
- (71) Тобто, вступ на товарні ринки в територіальних межах Слобожанської селищної ради для юридичних осіб та фізичних осіб, є відкритим та потенційно конкурентним.
- (72) Слід зазначити, що законодавством не встановлено обмежень та заборон щодо набуття у власність юридичними особами та фізичними особами об'єктів нежитлової нерухомості та подальшого використання такої нерухомості при здійсненні підприємницької діяльності.
- (73) Законодавство передбачає здійснення фізичною особою господарської діяльності як самозайнятою особою: фізичною особою – підприємцем або особою, яка провадить незалежну професійну діяльність (за умови, що така особа не є працівником або фізичною особою - підприємцем та використовує найману працю не більш як чотирьох фізичних осіб).
- (74) Згідно зі статтею 51 ЦКУ до підприємницької діяльності фізичних осіб застосовуються нормативно-правові акти, що регулюють підприємницьку діяльність юридичних осіб, якщо інше не встановлено законом або не впливає із суті відносин.
- (75) Це означає, що фізичні особи, які здійснюють підприємницьку діяльність прирівняні у правовому статусі до юридичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності. Вони наділені таким же обсягом цивільних прав та обов'язків, що їх мають юридичні особи при здійсненні своєї підприємницької діяльності.
- (76) На відміну від юридичних осіб фізичні особи, які здійснюють підприємницьку діяльність, діють без установчих документів та обов'язкового формування статутного капіталу. Фізична особа може бути одночасно і власником бізнесу, і органом управління ним, а також може здійснювати підприємницьку діяльність без залучення найманої праці.
- (77) Отже, юридичні та фізичні особи, які б мали намір протягом 2022 року здійснювати певну господарську діяльність у приміщеннях нежитлової нерухомості за однаковими кодами Державного класифікатора будівель та споруд, зокрема 1220.5 та 1220.9 та сплачували податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки за ставками зазначеними у Додатку 1 до рішення від 29 червня 2021 року №788-8/VIII, вважалися б учасниками одного (певного) товарного ринку, що діють в одних територіальних межах. Такі фізичні та юридичні особи є конкурентами на певних товарних ринках.
- (78) Коли суб'єкти господарювання є конкурентами на будь-якому з товарних ринків встановлення для фізичних та юридичних осіб різних ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки за різними ставками, встановленими рішенням від 29 червня 2021 року №788-8/VIII (Додаток 1-1) то такі суб'єкти господарської діяльності будуть знаходитися у нерівних конкурентних умовах.

- (79) Враховуючи вищевикладене, дії Слобожанської селищної ради, у вигляді прийняття рішення від 29 червня 2021 року №788-8/VIII «Про встановлення податку та пільг на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Слобожанської громади» (Додаток 1-1), яким встановлено для юридичних та фізичних осіб різні ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки по однакових кодах Державного класифікатора будівель та споруд 1220.5 та 1220.9 може призвести до спотворення конкуренції.
- (80) На момент складання цього рішення, порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке є предметом розгляду цієї справи №54/20-22, є триваючим та відповідно Слобожанською селищною радою не припинене.

4.1.2 Антиконтурентні дії при встановленні пільг зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

- (81) Відповідно до Додатку 2 «Перелік пільг для фізичних та юридичних осіб, наданих відповідно до підпункту 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 Податкового кодексу України, із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» до рішення від 29.06.2021 №788-8/VIII (далі – Додаток 2 до Рішення від 29.06.2021 №788-8/VIII), Слобожанською селищною радою встановлено **пільги із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки:**
- учасникам бойових дій ООС, учасникам СВ, вдов, матерів-героїнь, багатодітних сімей та ліквідаторів аварії на ЧАЕС 1,2 категорій;
 - інвалідів I, II та III груп;
 - пенсіонерів за віком;
 - фізичних осіб – на площу господарських (присадибних) будівель, до яких належать сараї, хліви, що використовуються для утримання свійської худоби та птиці для власного споживання, вбиральні, погребі, навіси, альтанки загальною площею до 200 кв.м.
- Також у Додатку 2 до рішення від 29.06.2021 №788-8/VIII зазначено, що **від сплати податку 100% звільнюються комунальні підприємства, заклади, установи засновником, яких є Слобожанська селищна рада.**
- (82) Листом від 17.08.2022 №03-07/06/67 Слобожанською селищною радою надано Перелік комунальних підприємств засновником, яких є Слобожанська селищна рада та яким **встановлені пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки** у розмірі 100%, а саме:
- Комунальне підприємство *(інформація, доступ до якої обмежено);*
 - Комунальне некомерційне підприємство *(інформація, доступ до якої обмежено).*
- (83) Отже, рішенням від 29.06.2021 №788-8/VIII Слобожанською селищною радою встановлено, а листом від 17.08.2022 №03-07/06/67 підтверджено надання **пільг на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки зокрема, для комунальних підприємств, закладів, установ, засновником яких є Слобожанська селищна рада у розмірі 100 відсотків.**
- (84) Відповідно до частини першої статті 78 ГКУ комунальне унітарне підприємство утворюється компетентним органом місцевого самоврядування в розпорядчому порядку на базі відокремленої частини майна комунальної власності і входить до сфери його управління.

- (85) Як і державні підприємства, так і комунальні залежно від мети їх створення поділяються на комунальні комерційні підприємства, що мають на меті отримання прибутку, та комунальні некомерційні підприємства, основною метою яких є задоволення потреб відповідної територіальної громади. Саме тому, майно комунального підприємства може належати йому як на праві господарського відання (комунальне комерційне підприємство), так і на праві оперативного управління (комунальне некомерційне підприємство) (частина третя статті 78 ГКУ).
- (86) Частина друга статті 3 ГКУ визначає, що господарська діяльність, що здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів та з метою одержання прибутку, є підприємництвом, а суб'єкти підприємництва - підприємцями. Господарська діяльність може здійснюватися і без мети одержання прибутку (некомерційна господарська діяльність).
- (87) З огляду на вищенаведене, суб'єкти господарювання інших форм власності, що займаються підприємництвом, та комунальні підприємства Слобожанської селищної ради, що ведуть комерційну господарську діяльність, є конкурентами на певних товарних ринках в межах Слобожанської селищної об'єднаної територіальної громади.
- (88) Аналізом інформації, наданої ГУ ДПС в Дніпропетровській області (лист від 29.06.2022 №16607/5/04-36-04-06) та відповідно до відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, Відділенням встановлено, що конкурентами комунальних підприємств засновником яких є Слобожанська селищна, а саме Комунального підприємства (*інформація, доступ до якої обмежено*) та Комунального підприємства (*інформація, доступ до якої обмежено*), на які поширюються пільги по сплаті податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки в розмірі 100%, згідно з рішенням від 29.06.2021 №788-8/VIII» зокрема, є:
- ПП (*інформація, доступ до якої обмежено*);
 - ТОВ (*інформація, доступ до якої обмежено*).
- (89) Згідно з частиною першою статті 10 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» якщо документи та відомості, що підлягають внесенню до Єдиного державного реєстру, внесені до нього, такі документи та відомості вважаються достовірними і можуть бути використані у спорі з третьою особою.
- (90) Таким чином, перелічені суб'єкти господарювання некомунальної форми власності є потенційними конкурентами вказаним комунальним підприємствам на відповідних товарних ринках.
- (91) Отже, на однакових товарних ринках в межах території Слобожанської селищної ради поряд з комунальними підприємствами діють суб'єкти господарювання іншої форми власності.
- (92) Слобожанська селищна рада, прийнявши рішення від 29.06.2021 № 788-8/VIII, яким встановлені пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для комунальних підприємств, створила їм привілейоване становище стосовно суб'єктів господарювання приватної форми власності, внаслідок чого приватні та комунальні підприємства, які діють на однакових товарних ринках, не можуть конкурувати на рівних умовах.
- (93) Тобто, комунальні підприємства Слобожанської селищної ради, які здійснюють господарську діяльність, надають платні послуги (тобто не утримуються за рахунок бюджету селищної ради, і не є неприбутковими), здобувають переваги над іншими суб'єктами господарювання не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх

ринкових факторів, одним з яких є вплив органів місцевого самоврядування (прийняття рішення від 29.06.2021 №788-8/VIII).

- (94) На момент складання цього рішення, порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке є предметом розгляду цієї справи №54/20-22, є триваючим та відповідно Слобожанською селищною радою не припинене.

4.1.3 Антиконтурентні дії при встановленні пільг зі сплати земельного податку

- (95) Рішенням Слобожанської селищної ради від 29.06.2021 №791-8/VIII «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку на території Слобожанської громади» (з додатками) (далі - рішення від 29.06.2021 №791-8/VIII) на 2022 рік:

- затверджено Положення про порядок обчислення та справляння плати за землю на території Слобожанської селищної громади.

- встановлені ставки та пільги зі сплати земельного податку на території Слобожанської селищної громади згідно додатків 1, 2;

Рішення Слобожанської селищної ради від 29.06.2021 №791-8/VIII набрало чинності з 01.01.2022 та діяло до 01.01.2024.

- (96) Відповідно до Додатку 2 до рішення від 29.06.2021 №791-8/VIII Слобожанською селищною радою встановлено пільги із сплати земельного податку у розмірі 100%, які вводяться в дію з 01 січня 2022 року, зокрема, таким категоріям платників:

-установи і заклади, які повністю утримуються за рахунок Слобожанської селищної ради;

-військові частини, військові навчальні заклади, установи та організації Збройних Сил України;

-міжрайонні управління водного господарства;

-комунальні підприємства, засновником яких є Слобожанська селищна рада.

Також у Додатку 2 рішення від 29.06.2021 №791-8/VIII зазначено, що пільги визначаються з урахуванням норм підпункту 12.3.7 пункту 12.3 статті 12, пункту 30.2 статті 30, статті 281, статті 282 ПКУ.

- (97) Разом з тим, рішенням від 29.06.2021 №791-8/VIII не передбачено будь-яких вимог чи критеріїв щодо характеру діяльності суб'єктів господарювання, які належать до категорії «**комунальні підприємства, засновником яких є Слобожанська селищна рада**» та пільги для яких передбачені підпунктом 12.3.7 пункту 12.3 статті 12, пункту 30.2 статті 30, статті 281, статті 282 ПКУ (в редакції, що діяла на момент прийняття рішення).

- (98) Листом від 17.08.2022 №03-07/06/67 Слобожанською селищною радою надано Перелік комунальних підприємств засновником, яких є Слобожанська селищна рада та яким встановлені пільги зі сплати земельного податку у розмірі 100% на 2022 рік, а саме:

-Комунальне підприємство *(інформація, доступ до якої обмежено)*;

-Комунальне некомерційне підприємство *(інформація, доступ до якої обмежено)*.

- (99) Проведеним аналізом інформації, наданої ГУ ДПС в Дніпропетровській області (лист від 29.06.2022 №16607/5/04-36-04-06) та відповідно до відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, Відділенням встановлено, що в межах Слобожанської селищної територіальної громади, користувалися земельними ділянками комунальної власності та сплачували земельний податок в повному розмірі наступні суб'єкти господарювання

приватної форми власності, зокрема:

- ПП (*інформація, доступ до якої обмежено*);
- ТОВ (*інформація, доступ до якої обмежено*).

- (100) Згідно з частиною першою статті 10 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» якщо документи та відомості, що підлягають внесенню до Єдиного державного реєстру, внесені до нього, такі документи та відомості вважаються достовірними і можуть бути використані у спори з третьою особою.
- (101) Зважаючи на те, що за даними, які містяться в ЄДР основним видом **Комунального підприємства** (*інформація, доступ до якої обмежено*) є **КВЕД** (*інформація, доступ до якої обмежено*) та **Комунального підприємства** (*інформація, доступ до якої обмежено*) є **КВЕД** (*інформація, доступ до якої обмежено*) вказані підприємства можуть бути потенційними конкурентами **ПП** (*інформація, доступ до якої обмежено*) **КВЕД** (*інформація, доступ до якої обмежено*) та **ТОВ** (*інформація, доступ до якої обмежено*) **КВЕД** (*інформація, доступ до якої обмежено*) на ринку послуг консультування з питань комерційної діяльності й керування в адміністративно-територіальних межах та в часових межах дії рішення Слобожанської селищної ради від 29.06.2021 №791-8/VIII.
- (102) Таким чином, перелічені суб'єкти господарювання некомунальної форми власності є потенційними конкурентами вказаним комунальним підприємствам на відповідних товарних ринках в часових межах дії рішення Слобожанської селищної ради від 29.06.2021 №791-8/VIII.
- (103) Отже, на однакових товарних ринках в межах території Слобожанської селищної ради поряд з комунальними підприємствами діють суб'єкти господарювання іншої форми власності.
- (104) Слобожанська селищна рада, прийнявши рішення від 29.06.2021 №791-8/VIII, яким встановлені пільги зі сплати земельного податку для комунальних підприємств, створила їм привілейоване становище стосовно суб'єктів господарювання приватної форми власності, внаслідок чого приватні та комунальні підприємства, які діють на однакових товарних ринках, не можуть конкурувати на рівних умовах.
- (105) Тобто, комунальні підприємства Слобожанської селищної ради здобувають переваги над іншими суб'єктами господарювання не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх ринкових факторів, одним з яких є вплив органів місцевого самоврядування (прийняття рішення від 29.06.2021 №791-8/VIII).
- (106) Оскільки рішення Слобожанської селищної ради від 29.06.2021 №791-8/VIII «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на 2022 рік на території Слобожанської селищної ради» з 01.01.2024 втратило чинність, дії Слобожанської селищної ради обмежені у часі (2022-2023 рр.) та станом на момент складання цього рішення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке є предметом розгляду цієї справи №54/20-22, припинене.

5. Негативний вплив на конкуренцію

- (107) Згідно із частиною третьою статті 18 ПКУ органам влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачені законодавством. Законодавством можуть бути встановлені винятки із цього правила з

метою забезпечення національної безпеки, оборони та інших загальносуспільних інтересів.

(108) Статтею 25 ГКУ передбачено:

-органам державної влади та органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції. У разі порушення цієї вимоги органи державної влади, до повноважень яких належить контроль та нагляд за додержанням антимонопольно-конкурентного законодавства, а також суб'єкти господарювання можуть оспорювати такі акти в установленому законом порядку;

- уповноважені органи державної влади і органи місцевого самоврядування повинні здійснювати аналіз стану ринку і рівня конкуренції на ньому і вживати передбачених законом заходів щодо упорядкування конкуренції суб'єктів господарювання.

(109) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) - змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

(110) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю.

(111) Згідно із частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

(112) Відповідно до статті 30 Закону, до повноважень виконавчих органів міських, селищних, сільських рад відноситься, в тому числі, організація місцевих ринків, ярмарків, сприяння розвитку всіх форм торгівлі.

(113) Виходячи з наведених законодавчих норм, виконання органами влади зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь – яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами повинно відбуватися завдяки саме власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.

(114) Так, статтею 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлюється перелік заборон, зокрема, на дії органів місцевого самоврядування, які можуть обмежувати конкуренцію на товарних ринках.

(115) Частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого

самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

- (116) Частиною другою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачається, що антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (117) Абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, визнаються надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (118) Відповідно до приписів конкурентного законодавства під спотворенням конкуренції розуміється настання (можливість настання) необґрунтованих змін у можливостях учасників ринку конкурувати між собою на ринку. При цьому окремі суб'єкти господарювання здобувають переваги над іншими не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх ринкових факторів, одним із яких і є вплив державних органів. На відміну від усунення чи обмеження конкуренції, які супроводжуються структурними змінами на ринку, спотворення конкуренції не впливає на структуру ринку – вона може залишатися незмінною і, на відміну від недопущення конкуренції, навіть формально конкурентною.
- (119) Отже, нормами законодавства про захист економічної конкуренції не допускається негативний вплив органів місцевого самоврядування чи інших адміністративних інституцій на конкуренцію.
- (120) Вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно із законом.
- (121) Згідно з пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (122) При цьому варто зазначити, що встановлення органами Антимонопольного комітету України факту завдання шкоди конкуренції такими антиконкурентними діями (бездіяльністю) не є необхідним.
- (123) Достатнім є високий ступінь імовірності настання антиконкурентних наслідків в за результатами конкретних управлінських рішень, дій (бездіяльності) органів місцевого самоврядування.
- (124) За результатами розгляду справи №54/20-22 уточнено кваліфікацію дій Слобожанської селищної ради, які полягають у прийнятті рішення від 29.06.2021 №788-8/VIII «Про встановлення податку та пільг на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Слобожанської громади» (Додаток 1-1) яким встановлені різні ставки із сплати

податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для юридичних та фізичних осіб по однакових кодах Державного класифікатора будівель та споруд 1220.5 та 1220.9 за абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

(125) Враховуючи вищевикладене, дії Слобожанської селищної ради у вигляді:

- прийняття рішення від 29.06.2021 від 29 червня 2021 року №788-8/VIII «Про встановлення податку та пільг на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Слобожанської громади» (Додаток 1-1), яке набрало чинності з 01.01.2022 і діє на 2024 рік, та яким встановлені різні ставки із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для юридичних та фізичних осіб по однакових кодах Державного класифікатора будівель та споруд 1220.5 та 1220.9;

- прийняття рішення від 29.06.2021 від 29 червня 2021 року №788-8/VIII «Про встановлення податку та пільг на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Слобожанської громади» (Додаток 2), яке набрало чинності з 01.01.2022 і діє на 2024 рік, та яким встановлені пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для комунальних підприємств, засновником яких є Слобожанська селищна рада в розмірі 100 відсотків,

є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 3 статті 50 та визначене абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування шляхом надання окремим групам суб'єктів господарювання переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції

- прийняття рішення від 29.06.2021 №791-8/VIII «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку на території Слобожанської громади» (Додаток 2), яке діяло з 01.01.2022 до 01.01.2024, та яким встановлені пільги зі сплати земельного податку для комунальних підприємств, засновником яких є Слобожанська селищна рада в розмірі 100 відсотків

є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 3 статті 50 та визначене абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування шляхом надання окремим групам суб'єктів господарювання переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, та могло призвести до спотворення конкуренції.

6. Заперечення Відповідача та їх спростування

(126) На подання з попередніми висновками у справі №54/20-22, яке було надіслано Відповідачу листом від 07.03.2024 №54-02/447 від Слобожанської селищної ради міркувань та заперечень щодо висновків не надходило.

7. Остаточні висновки у справі

(127) Таким чином, доказами зібраними у справі №54/20-22 доводиться, що дії Слобожанської селищної ради, які полягали у прийнятті:

- рішення від 29.06.2021 від 29 червня 2021 року №788-8/VIII «Про встановлення податку та пільг на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Слобожанської громади» (Додаток 1-1), яке набрало чинності з 01.01.2022 і діє на 2024 рік, та яким встановлені різні ставки із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від

земельної ділянки для юридичних та фізичних осіб по однакових кодах Державного класифікатора будівель та споруд 1220.5 та 1220.9;

- рішення від 29.06.2021 від 29 червня 2021 року №788-8/VIII «Про встановлення податку та пільг на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Слобожанської громади» (Додаток 2), яке набрало чинності з 01.01.2022 і діє на 2024 рік, та яким встановлені пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для комунальних підприємств, засновником яких є Слобожанська селищна рада в розмірі 100 відсотків,

є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 3 статті 50 та визначене абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування шляхом надання окремим групам суб'єктів господарювання переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

- рішення від 29.06.2021 №791-8/VIII «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку на території Слобожанської громади» (Додаток 2), яке діяло з 01.01.2022 до 01.01.2024, та яким встановлені пільги зі сплати земельного податку для комунальних підприємств, засновником яких є Слобожанська селищна рада в розмірі 100 відсотків,

є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 3 статті 50 та визначене абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування шляхом надання окремим групам суб'єктів господарювання переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, та могло призвести до спотворення конкуренції.

(128) Відповідно до абзацу третього пункту 2 розділу II. Прикінцеві та перехідні положення Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» (далі – Закон № 3295-IX від 09.08.2023), передбачено, що «справи про узгоджені дії, концентрацію суб'єктів господарювання, справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом».

Ураховуючи вищевикладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 30 березня 2001 року за № 291/5482, зі змінами і доповненнями, пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р), із змінами та доповненнями, адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що **Слобожанська селищна рада** (*інформація, доступ до якої обмежено*) (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація, доступ до якої обмежено*) своїми діями, які полягали у прийнятті рішення від 29 червня 2021 року №788-8/VIII «Про встановлення податку та пільг на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Слобожанської громади» (Додаток 1-1), яке набрало чинності з 01.01.2022 і діє на 2024 рік, та яким встановлені різні ставки із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для юридичних та фізичних осіб по однакових кодах Державного класифікатора будівель та споруд 1220.5 та 1220.9 вчинила порушення, передбачене пунктом 3 статті 50 та абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування шляхом надання окремим групам суб'єктів господарювання переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

2. Зобов'язати **Слобожанську селищну раду** (*інформація, доступ до якої обмежено*) (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація, доступ до якої обмежено*) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 1 резолютивної частини цього рішення до **15 липня 2024 року**.

3. Визнати, що **Слобожанська селищна рада** (*інформація, доступ до якої обмежено*) (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація, доступ до якої обмежено*) своїми діями, які полягали у прийнятті рішення від 29 червня 2021 року №788-8/VIII «Про встановлення податку та пільг на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Слобожанської громади» (Додаток 2), яке набрало чинності з 01.01.2022 і діє на 2024 рік, та яким встановлені пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для комунальних підприємств, засновником яких є Слобожанська селищна рада, в розмірі 100 відсотків вчинила порушення, передбачене пунктом 3 статті 50 та абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування шляхом надання окремим групам суб'єктів господарювання переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

4. Зобов'язати **Слобожанську селищну раду** (*інформація, доступ до якої обмежено*) (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація, доступ до якої обмежено*) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 3 резолютивної частини цього рішення до **15 липня 2024 року**.

5. Визнати, що **Слобожанська селищна рада** (*інформація, доступ до якої обмежено*) (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація, доступ до якої обмежено*) своїми діями, які полягали у прийнятті рішення від 29.06.2021 №791-8/VIII «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку на території Слобожанської громади» (Додаток 2), яке діяло з 01.01.2022 до 01.01.2024, та яким встановлені пільги зі сплати земельного податку для комунальних підприємств, засновником яких є Слобожанська селищна рада в розмірі 100 відсотків вчинила порушення, передбачене пунктом 3 статті 50 та абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування шляхом надання окремим групам суб'єктів господарювання переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що могло призвести до спотворення конкуренції.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлені у рішенні органу Антимонопольного комітету України зобов'язання, підлягають виконанню у двомісячний строк з дня одержання рішення органу Антимонопольного комітету України.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.